

Spis treści

METODOLOGIA	s. 3
Cele badania	s. 4
Struktura demograficzna próby	s. 5
Częstość i bliskość kontaktów z osobami niepełnosprawnymi intelektualnie	s. 6
PODSUMOWANIE WYNIKÓW BADANIA	s. 7
WYNIKI BADANIA	s. 10
Znajomość i ocena kampanii „Niepełnosprawni intelektualnie mogą Cię zarazić, ale tylko pasją.”	s. 11
Postrzeganie osób upośledzonych umysłowo	s. 18
ZAŁĄCZNIK - PYTANIA	s. 35

METODOLOGIA

Cele badania i metodologia

- Głównym celem tego projektu badawczego była **ocena skuteczności przeprowadzonej kampanii społecznej na rzecz akceptacji osób upośledzonych umysłowo** „Niepełnosprawni intelektualnie mogą Cię zarazić, ale tylko pasją”.
- Badanie składało się z dwóch części:
 - Określenie percepcji osób upośledzonych umysłowo w populacji Polaków poprzez odpowiedź na pytania:
 - jakie cechy przypisywane są osobom upośledzonym umysłowo?
 - jakie prawa przyznawane są osobom upośledzonym umysłowo?
 - jakie są przekonania dotyczące upośledzenia umysłowego?
 - w jakich sytuacjach osoby upośledzone umysłowo są akceptowane?
 - jakie zawody mogłyby wykonywać osoby z upośledzeniem umysłowym?
 - Znajomość i ocena kampanii
- Respondenci odpowiadali na pytania zgodnie z podaną kolejnością (pierwszy blok dotyczył percepcji, drugi – oceny kampanii). Dodatkowo, w celu zmniejszenia wpływu odpowiedzi z pierwszego bloku na odpowiedzi w drugim bloku, były one przedzielone pytaniami z innych dziedzin.
- Badanie zostało zrealizowane w styczniu 2009 roku w ramach badania typu omnibusowego (OMNIMAS) prowadzonego przez TNS OBOP.
- Badanie OMNIMAS jest badaniem na reprezentatywnej grupie Polaków w wieku 15+, n=1005 osób.
- W badaniu wykorzystano ankietę skonstruowaną przez Dom Badawczy Maison, składającą się z 16 pytań (pełna treść pytań znajduje się w załączniku).

Struktura demograficzna próby

		Liczebność	% próby
	Ogół	1005	100%
Płeć	Mężczyźni	480	47,8%
	Kobiety	525	52,2%
Wiek	15 -19 lat	83	8,3%
	20-29 lat	198	19,7%
	30-39 lat	170	16,9%
	40-49 lat	158	15,7%
	50-59 lat	179	17,8%
	60 i więcej	217	21,6%
Miejsce zamieszkania	Wieś	379	37,7%
	Do 20 tys. mieszkańców	130	12,9%
	20-100 tys. mieszkańców	197	19,6%
	100-500 tys. mieszkańców	178	17,7%
	Powyżej 500 tys. mieszkańców	121	12,0%
Wykształcenie	Podstawowe	227	22,6%
	Zasadnicze	248	24,7%
	Średnie	396	39,4%
	Wyższe	134	13,3%

Materiały Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym 5

Częstość i bliskość kontaktów z osobami niepełnosprawnymi intelektualnie

		Liczebność	% próby
	Ogół	1005	100%
Częstość (Czy miał/a Pan/i kontakty z osobami upośledzonymi umysłowo?)	Nigdy nie miałem(am) takich kontaktów	353	35%
	Sporadycznie mam takie kontakty (maksymalnie kilka razy w roku)	473	47%
	Często mam takie kontakty	123	12%
	Codziennie mam takie kontakty	56	6%
Bliskość kontaktów (Czy w Pana/i otoczeniu jest osoba/są osoby upośledzone umysłowo?)	Nie znam takiej osoby/nie widuję takiej osoby	478	48%
	Widuję taką osobę w pobliżu swojego miejsca zamieszkania	357	35%
	W rodzinie moich znajomych jest osoba upośledzona umysłowo	77	8%
	W mojej dalszej rodzinie jest osoba upośledzona umysłowo	53	5%
	W mojej najbliższej rodzinie jest osoba upośledzona umysłowo	40	4%

Częstość oraz bliskość kontaktów z osobami niepełnosprawnymi intelektualnie zostały wykorzystane jako zmienne różniące odpowiedzi na poszczególne pytania.

Materiały Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym 6

PODSUMOWANIE WYNIKÓW

Podsumowanie wyników – odbiór kampanii

ZNAJOMOŚĆ KAMPANII „NIEPEŁNOSPRAWNI INTELEKTUALNIE MOGĄ CIĘ ZARAZIĆ, ALE TYLKO PASJĄ.”

- Przeprowadzona kampania dotycząca osób niepełnosprawnych intelektualnie została zauważona przez 38% Polaków. Biorąc pod uwagę stosunkowo krótki czas trwania kampanii jest to wynik zadowalający.
- Kampanię częściej zauważyli mieszkańcy dużych miast (może to wynikać z geograficznego zasięgu kampanii billboardowej) oraz osoby młodsze (20-39 lat) i lepiej wykształcone.
- Na zauważenie kampanii wpłynęło również osobiste doświadczenie respondentów z osobami niepełnosprawnymi intelektualnie. Wśród osoby, które mają codzienny kontakt z osobami upośledzonymi umysłowo aż 50% zauważyło i zapamiętało tę kampanię.

ODBIÓR KAMPANII

- Niezależnie od tego, czy osoby widziały wcześniej kampanię, czy też nie, oceniły ją. Ocena ta pokazuje bardzo pozytywny odbiór kampanii. Zdecydowanej większości osób kampania ta podobała się i ocenili ją jako potrzebną, wywołującą pozytywne odczucia, zrozumiałą i interesującą.
- Większość Polaków (92%) stwierdziło, że dobrze iż problem upośledzenia umysłowego został poruszony, i że więcej takich kampanii powinno się organizować (91% - zsumowane odpowiedzi „zdecydowanie” i „raczej zgadzam się”).
- Interesujące, że lepiej (na poziomie istotnym statystycznie) oceniły kampanię osoby, które ją wcześniej widziały. Wynik ten pokazuje skuteczność przeprowadzonej kampanii na poziomie bardziej pozytywnego stosunku wobec problemu niepełnosprawności intelektualnej.

Podsumowanie wyników – zmiana postaw

POSTRZEGANIE OSÓB UPOŚLEDZONYCH UMYSŁOWO

- Kolejnym wskaźnikiem skuteczności kampanii była obserwacja zmian opinii i postaw wobec osób upośledzonych umysłowo. Na poziomie większości wykorzystanych zmiennych **kampania wpłynęła na wytworzenie bardziej pozytywnego wizerunku osób upośledzonych umysłowo** (zarówno porównania przed i po kampanii, jak i opinii osób, które widziały wcześniej kampanię, i tych, które jej nie widziały).
- Porównanie cech przypisywanych osobom upośledzonym umysłowo przed kampanią i po kampanii pokazało wyraźne obniżenie przypisywania tej grupie większości cech negatywnych (m.in. cierpiąca, nieprzewidywalna, powolna, smutna).
- Porównanie tylko w drugim pomiarze (po kampanii) przypisywania tych samych cech osobom upośledzonym umysłowo przez osoby, które widziały wcześniej kampanię i które tej kampanii nie widziały, pokazało również duże różnice między tymi grupami. Pod wpływem kampanii zmniejszyło się postrzeganie osób upośledzonych umysłowo jako nieprzewidywalnych, agresywnych czy zaniedbanych. Natomiast zdecydowanie zwiększyło się postrzeganie tych osób jako potrafiących się zaprzyjaźnić i potrafiących kochać.

PRYZNANIE PRAW

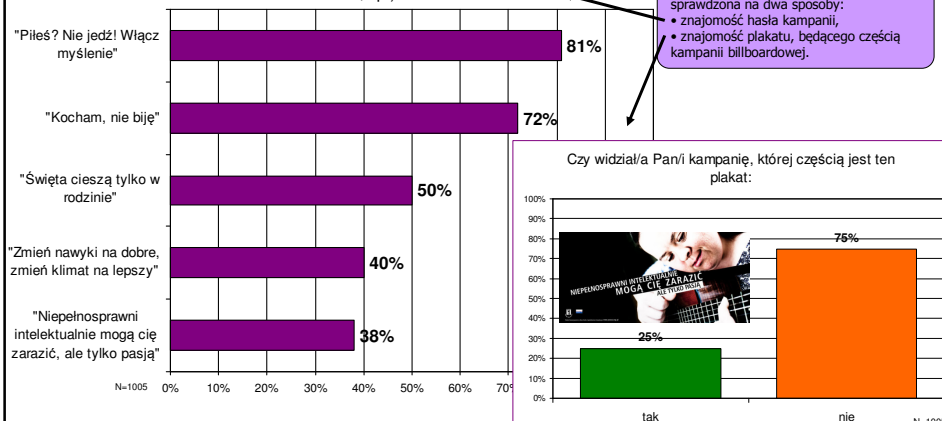
- Kolejnym pomiarem postawy wobec osób niepełnosprawnych intelektualnie było przyznawanie im przez respondentów różnych praw. Pytanie to zadano również odnośnie dwóch innych rodzajów niepełnosprawności: osób głuchoniemych i osób niepełnosprawnych ruchowo. Zdecydowanie największa różnica na niekorzyść osób upośledzonych umysłowo dotyczy przyznawania im prawa do małżeństwa i posiadania dzieci. Prawo do małżeństwa tej grupie przyznało o połowę mniej osób niż dwóm pozostałym grupom, a prawo do posiadania dzieci przyznało osobom upośledzonym umysłowo zaledwie 1/3 Polaków.
- Interesujące jest to, że wystąpiła bardzo duża różnica w przyznawaniu praw między osobami, które widziały kampanię i tymi, które jej nie widziały. Prawo do małżeństwa przyznało osobom upośledzonym umysłowo 64% osób, które widziały kampanię (odpowiedzi „zdecydowanie tak” i „raczej tak”), natomiast tylko 46% tych, które kampanii nie widziały. Podobnie z prawem do posiadania dzieci: prawo takie przyznało 44% tych, którzy widzieli i 31% tych, którzy nie widzieli kampanii. Wynik ten jest kolejnym potwierdzeniem skuteczności przeprowadzonej kampanii.
- Mimo, że kampania nie dotyczyła bezpośrednio osób niepełnosprawnych intelektualnie na rynku pracy, to również wpłynęła na ten wymiar. Osoby, które widziały kampanię częściej od tych, którzy nie widziały kampanii, uważały, że niepełnosprawni intelektualnie mogą wykonywać różne zawody (poza pomocą przedszkolną).

WYNIKI

Znajomość i ocena kampanii „Niepełnosprawni intelektualnie mogą Cię zarazić, ale tylko pasją.”

Wspomagana znajomość kampanii

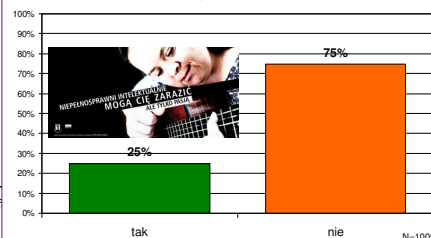
Czy spotkał/a się Pan/i z poniższymi kampaniami (w TV, radio, na billboardach, itp.):

Wspomagana znajomość kampanii została sprawdzona na dwa sposoby:

- znajomość hasła kampanii,
- znajomość plakatu, będącego częścią kampanii billboardowej.

Czy widział/a Pan/i kampanię, której częścią jest ten plakat:

38% osób zadeklarowało, że spotkało się z kampanią dotyczącą niepełnosprawności intelektualnej, a 25% - rozpoznało plakat kampanii. Różnica ta może wynikać z tego, że:

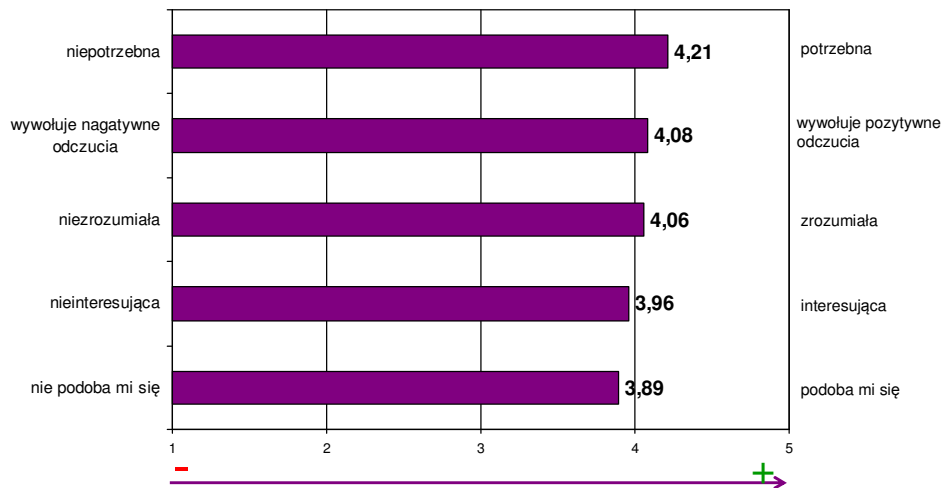
- osoby mogły spotkać się z inną formą kampanii (np. spot TV) i nie powiązały jej z tym plakatem,
- osoby pomyliły tą kampanię z inną kampanią, którą widziały.

W dalszych analizach zastosowano podział osób, na te, które widziały wcześniej kampanię oraz te, które jej nie widziały, na podstawie znajomości plakatu kampanii (wykorzystanie jako zmiennej różnicującej znajomości hasła kampanii obciążone jest większym błędem).

Ocena kampanii

Niezależnie od tego, czy widział(a) Pan(i) wcześniej ten plakat/tą kampanię, proszę powiedzieć co Pan/i sądzi o tej kampanii?

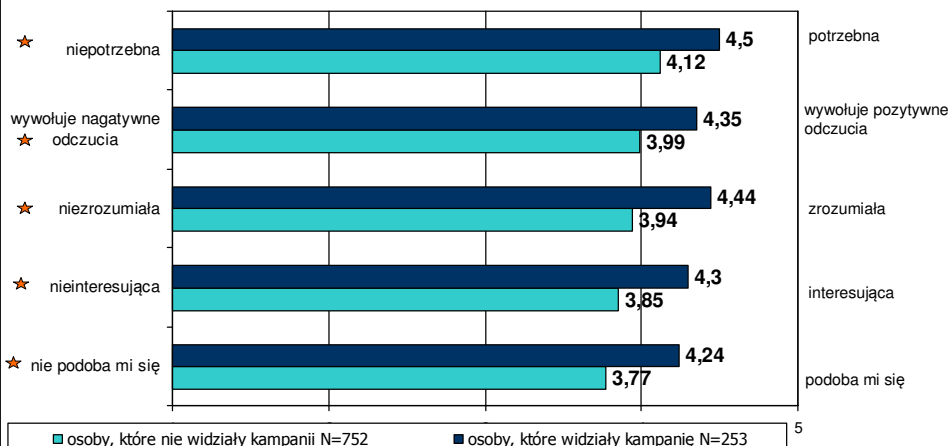
N=1005

Materiały Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym 13

Ocena kampanii - porównanie: osoby, które widziały kampanię vs osoby, które nie widziały kampanii

Niezależnie od tego, czy widział(a) Pan(i) wcześniej ten plakat/tą kampanię, proszę powiedzieć co Pan/i sądzi o tej kampanii?

Różnica istotna statystycznie, $p \leq 0,05$

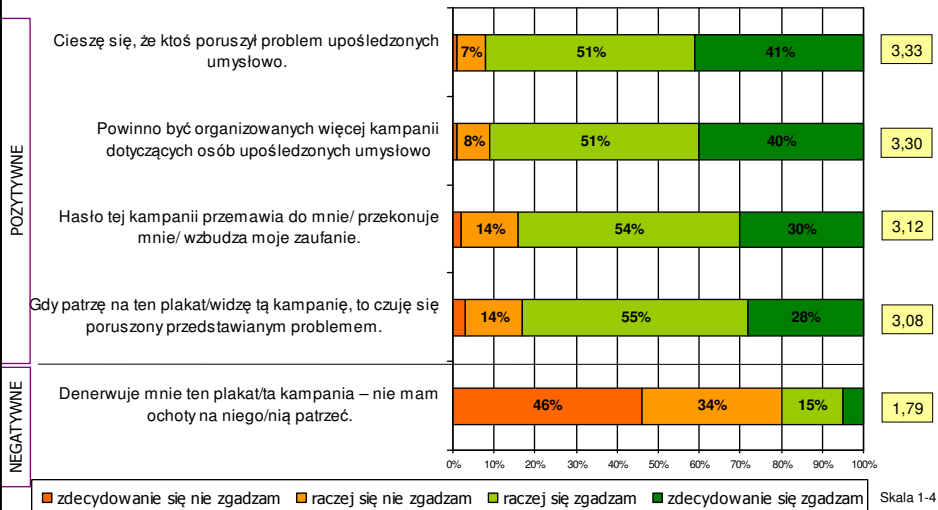
Istotnie lepiej kampanię na wszystkich wymiarach oceniają osoby, które wcześniej się z nią spotkały, niż osoby, które jej nie widziały.

14

Odczucia związane z kampanią

Patrząc na ten plakat, na ile zgadza się Pan(i) z poniższymi stwierdzeniami:

Średnia

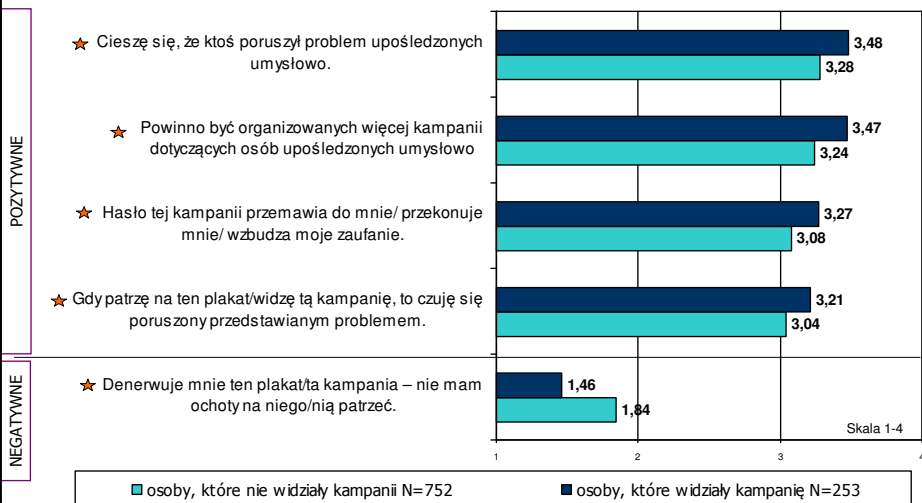

N=1005

Materiały Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym 15

Odczucia związane z kampanią – porównanie: osoby, które widziały kampanię vs osoby, które nie widziały kampanii

Patrząc na ten plakat, na ile zgadza się Pan(i) z poniższymi stwierdzeniami:

★ Różnica istotna statystycznie, $p \leq 0.05$

Materiały Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym 16

Znajomość, ocena i odczucia związane z kampanią – różnice demograficzne

ZNAJOMOŚĆ KAMPANII

- Znajomość kampanii częściej niż inne deklarują:
 - osoby w wieku 20-39 lat
 - mieszkańcy dużych miast (powyżej 500 tys. mieszkańców).
- Im wyższe wykształcenie, tym lepsza znajomość kampanii.
- Im osoby mają częstsze kontakty z niepełnosprawnymi intelektualnie, tym częściej deklarują, że spotkały się z kampanią (50% osób, które mają codzienne kontakty z osobami z upośledzeniem umysłowym widziało kampanię).

OCENA KAMPANII

- Kampania jest na wszystkich wymiarach oceniana lepiej przez:
 - kobiety
 - osoby w wieku 30-39 (jedynie na wymiarze „rozumiała” ocena spada wraz z wiekiem)
 - osoby, które widziały wcześniej kampanię
 - osoby mające codzienny kontakt z upośledzonymi umysłowo (różnica jest jednak nieistotna statystycznie prawdopodobnie ze względu na małą liczebność tej grupy osób).
- Ocena kampanii wzrasta wraz z wykształceniem respondentów.

ODCZUCIA ZWIĄZANE Z KAMPANIĄ

- Bardziej pozytywne odczucia związane z kampanią mają kobiety oraz osoby, które spotkały się wcześniej z kampanią.
- Osoby w wieku 20-39 lat oraz osoby ze średnim i wyższym wykształceniem częściej niż pozostałe uważają, że takie kampanie powinny być organizowane.
- Osoby wieku 30-39 lat czują się także najbardziej poruszone przedstawionym problemem i najbardziej przemawia do nich hasło kampanii.
- Im wyższe wykształcenie, tym częściej osoby deklarują, iż cieszą się z tego, że ktoś poruszył problem niepełnosprawnych intelektualnie.

Postrzeganie osób upośledzonych umysłowo

Cechy przypisywane osobom upośledzonym umysłowo – kategorie

W kwestionariuszu wykorzystano cechy należące do 4 kategorii (te same cechy, które były badane przed kampanią):

Głęboko wierząca
Kochająca
Potrafiąca się zaprzyjaźnić
Posiadająca talenty artystyczne

Cechy wyższe i zdolności

Cierpiąca
Smutna
Powolna

Cechy wzbudzające współczucie i chęć opieki

Mająca zniekształconą twarz
Zaniedbana
Brudna

Cechy wzbudzające niechęć

Agresywna
Nieprzewidywalna

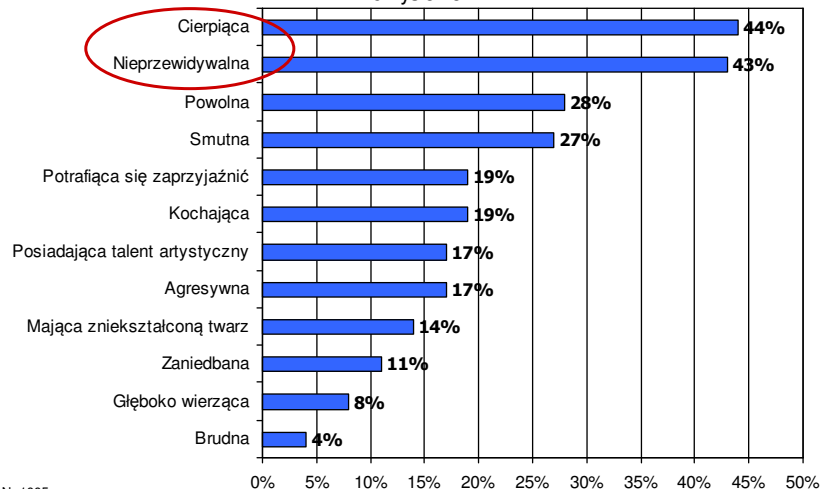

Cechy wzbudzające lęk

Materiały Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym 19

Cechy przypisywane osobom upośledzonym umysłowo

Proszę wybrać trzy cechy najlepiej charakteryzujące osobę upośledzoną umysłowo

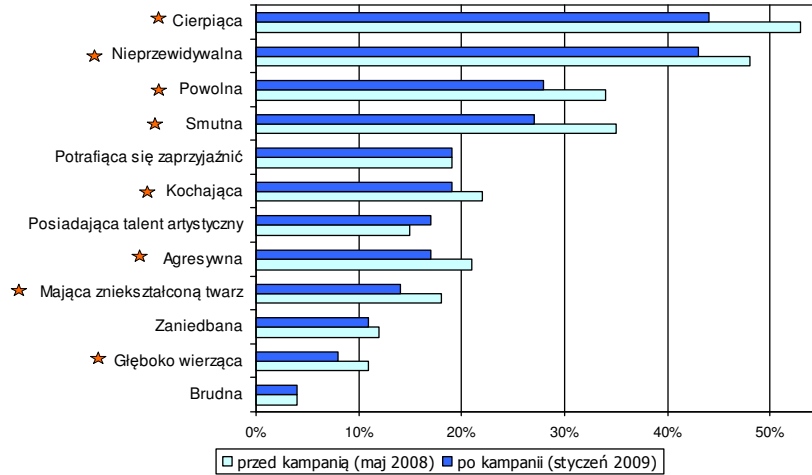

N=1005

Materiały Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym 20

Cechy przypisywane osobom upośledzonym umysłowo – porównanie: przed kampanią vs po kampanii

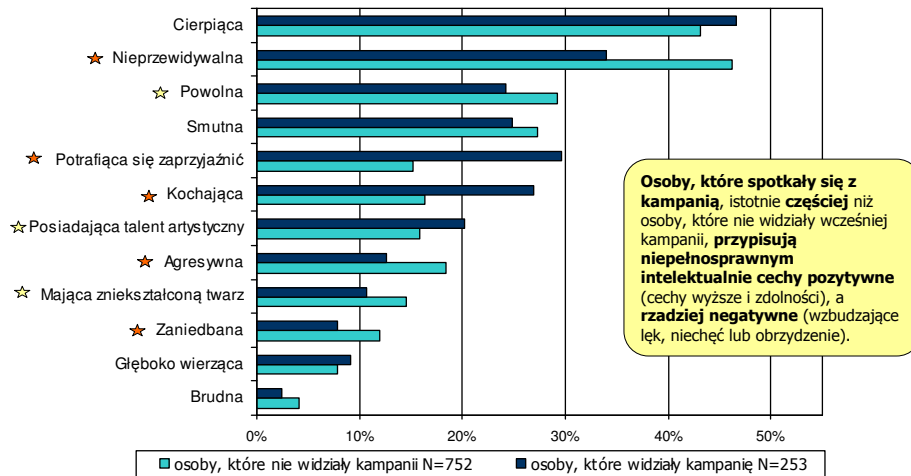
Proszę wybrać trzy cechy najlepiej charakteryzujące osobę upośledzoną umysłowo

★ Różnica istotna statystycznie, $p \leq 0.05$ N=1005 Materiały Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym 21

Cechy przypisywane osobom upośledzonym umysłowo – porównanie: osoby, które widziały kampanię vs osoby, które nie widziały kampanii

Proszę wybrać trzy cechy najlepiej charakteryzujące osobę upośledzoną umysłowo

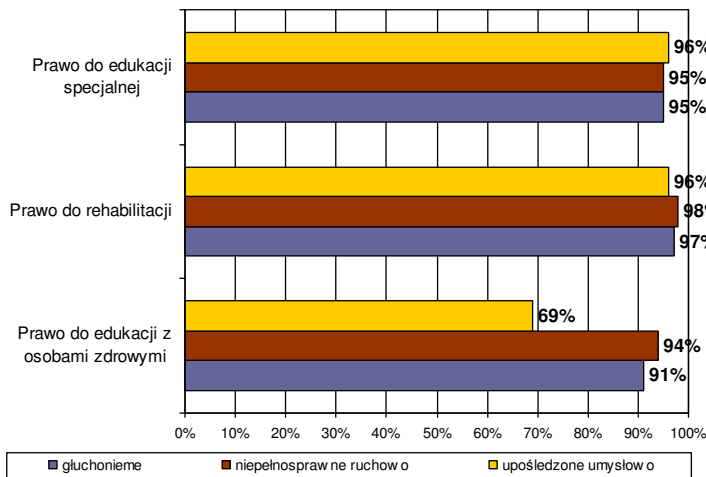

Osoby, które spotkały się z kampanią, istotnie częściej niż osoby, które nie widziały wcześniej kampanii, przypisują niepełnosprawnym intelektualnie cechy pozytywne (cechy wyższe i zdolności), a rzadziej negatywne (wzbudzające lęk, niechęć lub obrzydzenie).

★ Różnica istotna statystycznie, $p \leq 0.05$ ☆ Różnica na poziomie tendencji, $p \leq 0.09$ ania na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym 22

Prawa przyznawane osobom upośledzonym umysłowo na tle innych niepełnosprawności (1/2)

Które z poniższych praw powinny mieć osoby:

Na wykresie przedstawiono zsumowane odpowiedzi „raczej powinny mieć” i „zdecydowanie powinny mieć”

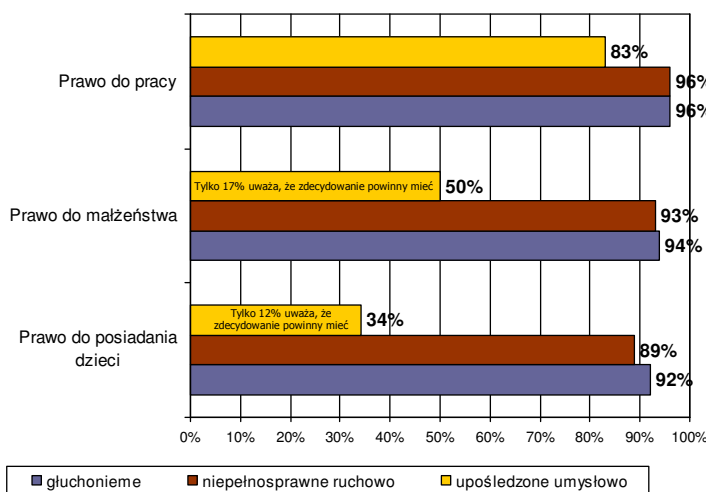
Prawa do edukacji specjalnej i rehabilitacji osobom z upośledzeniem umysłowym przyznają niemal wszyscy Polacy. Jednak w przypadku edukacji z osobami zdrowymi prawo to jest zdecydowanie w mniejszym stopniu przyznawane niepełnosprawnym intelektualnie (podczas gdy jest w bardzo dużym stopniu przyznawane głuchoniemym i niepełnosprawnym ruchowo).

N=1005

Materiały Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym 23

Prawa przyznawane osobom upośledzonym umysłowo na tle innych niepełnosprawności (2/2)

Które z poniższych praw powinny mieć osoby:

Na wykresie przedstawiono zsumowane odpowiedzi „raczej powinny mieć” i „zdecydowanie powinny mieć”

- Ponad 80% osób uważa, że osoby z upośledzeniem umysłowym powinny móc pracować. Jednak prawo to jest istotnie rzadziej przyznawane tej grupie osób niż grupom porównawczym.
- Jedynie połowa Polaków przyznaje niepełnosprawnym intelektualnie prawo do małżeństwa, a co trzeci – prawo do posiadania dzieci. Warto zauważyć, że zdecydowana mniejszość jest utwierdzona w swoim przekonaniu (odpowiedź „zdecydowanie powinny mieć”).

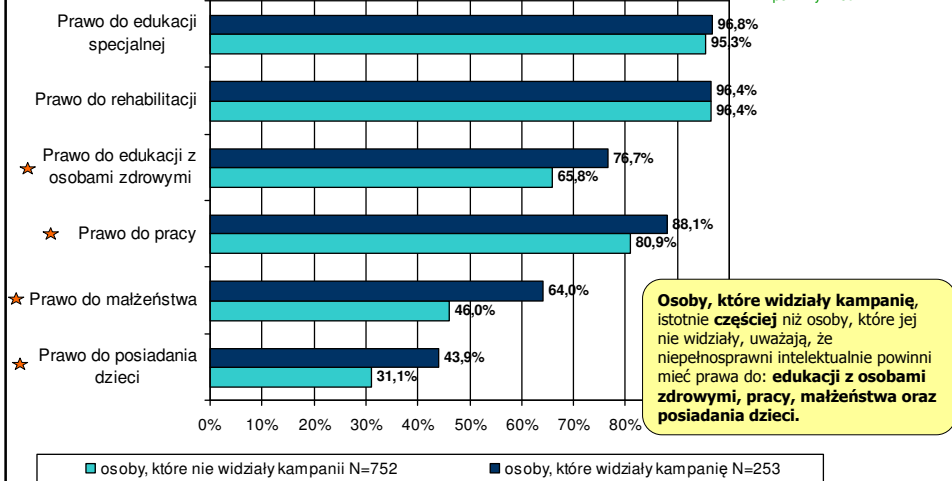
N=1005

Materiały Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym 24

Prawa przyznawane osobom upośledzonym umysłowo - porównanie: osoby, które widziały kampanię vs osoby, które nie widziały kampanii

Które z poniższych praw powinny mieć osoby upośledzone umysłowo:

Na wykresie przedstawiono zsumowane odpowiedzi „raczej powinny mieć” i „zdecydowanie powinny mieć”

Osoby, które widziały kampanię, istotnie częściej niż osoby, które jej nie widziały, uważają, że niepełnosprawni intelektualnie powinni mieć prawa do: **edukacji z osobami zdrowymi, pracy, małżeństwa oraz posiadania dzieci.**

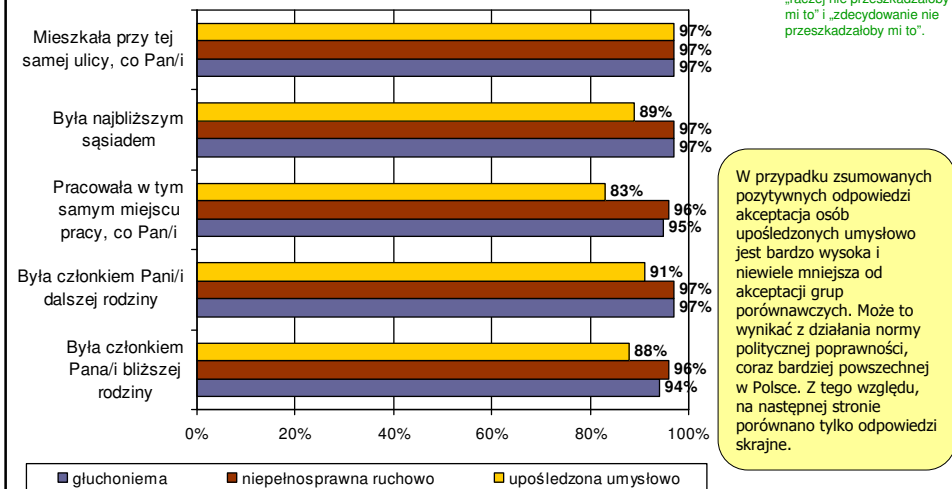
★ Różnica istotna statystycznie, $p \leq 0.05$

Materiały Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym 25

Sytuacje społeczne (1/2)

Na ile przeszkadzałoby Panu/i, gdyby osoba:

Na wykresie przedstawiono zsumowane odpowiedzi „raczej nie przeszkadzałoby mi to” i „zdecydowanie nie przeszkadzałoby mi to”.

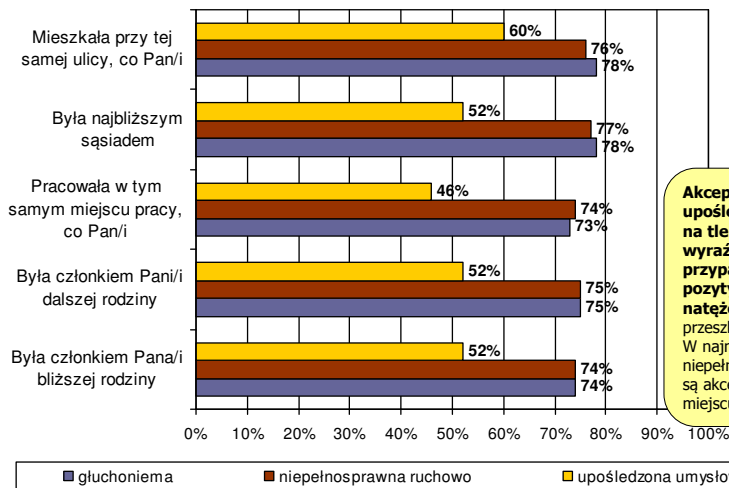
W przypadku zsumowanych pozytywnych odpowiedzi akceptacja osób upośledzonych umysłowo jest bardzo wysoka i niewiele mniejsza od akceptacji grup porównawczych. Może to wynikać z działania normy politycznej poprawności, coraz bardziej powszechnej w Polsce. Z tego względu, na następnej stronie porównano tylko odpowiedzi skrajne.

N=1005

Materiały Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym 26

Sytuacje społeczne (2/2)

Na ile przeszkadzałoby Panu/i, gdyby osoba:

Na wykresie przedstawiono tylko odpowiedzi „zdecydowanie nie przeszkadzałoby mi to”.

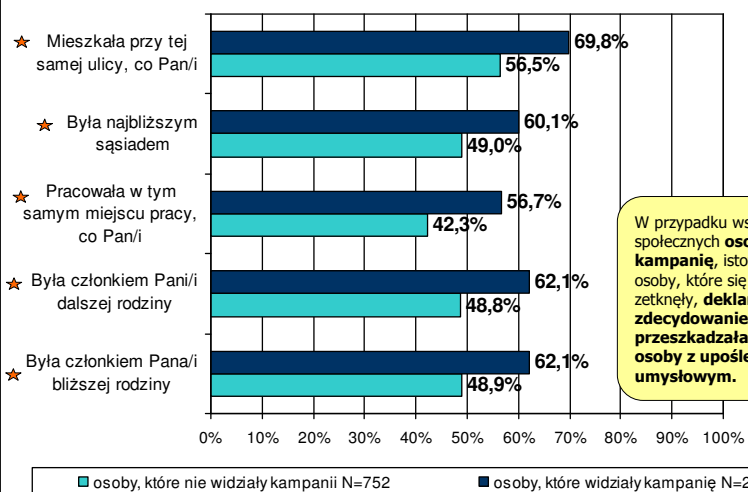
Akceptacja społeczna osób upośledzonych umysłowo na tle innych grup jest wyraźnie niższa w przypadku odpowiedzi pozytywnych o najwyższym natężeniu („zdecydowanie nie przeszkadzałoby mi to”). W najmniejszym stopniu niepełnosprawni intelektualnie są akceptowani w tym samym miejscu pracy co respondent.

N=1005

Materiały Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym 27

Sytuacje społeczne – porównanie: osoby, które widziały kampanię vs osoby, które nie widziały kampanii

Na ile przeszkadzałoby Panu/i, gdyby osoba upośledzona umysłowo:

Na wykresie przedstawiono tylko odpowiedzi „zdecydowanie nie przeszkadzałoby mi to”.

W przypadku wszystkich sytuacji społecznych **osoby, które widziały kampanię, istotnie częściej niż osoby, które się z nią wcześniej nie zetknęły, deklarują, że zdecydowanie nie przeszkadzałoby im obecność osoby z upośledzeniem umysłowym.**

★ Różnica istotna statystycznie, $p \leq 0.05$

Materiały Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym 28

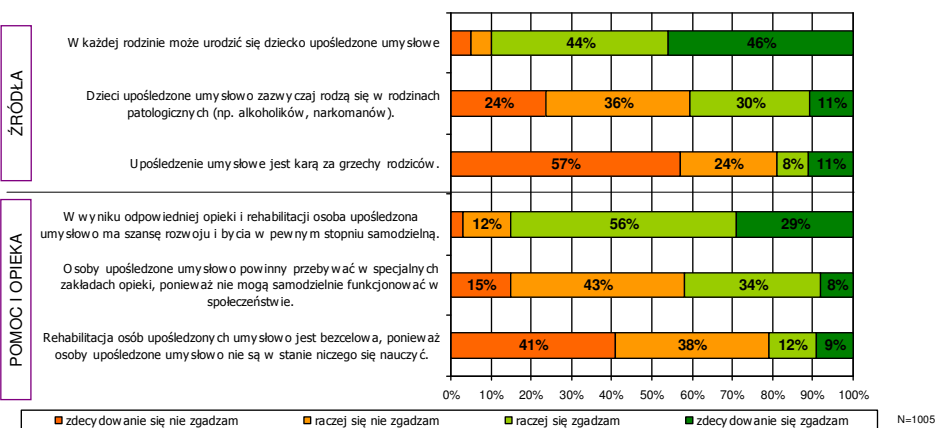
Postrzeganie osób upośledzonych umysłowo – różnice demograficzne

CECHY	<ul style="list-style-type: none"> Kobiety częściej niż mężczyźni przypisują osobom upośledzonym umysłowo cechy wyższe, przede wszystkim zdolność do miłości i przyjaźni. Mężczyźni częściej niż kobiety przypisują cechy wzbudzające niechęć (zaniedbana i mająca zniekształconą twarz). Osoby młodsze (poniżej 39 roku życia) oraz osoby z wykształceniem wyższym częściej niż pozostałe uważają, że niepełnosprawni intelektualnie posiadają zdolności artystyczne i potrafią się zaprzyjaźnić. Osoby, które mają codzienne kontakty z osobami upośledzonymi umysłowo, częściej niż pozostałe określają je jako kochające, potrafiące się zaprzyjaźnić i głęboko wierzące, a rzadziej jako agresywne, nieprzewidywalne i smutne.
PRAWA	<ul style="list-style-type: none"> Kobiety częściej niż mężczyźni przyznają osobom upośledzonym umysłowo prawo do edukacji z osobami zdrowymi, prawo do pracy oraz prawo do rehabilitacji. Osoby w wieku 20-39 lat częściej niż inne uważają, że osoby z upośledzeniem umysłowym powinny mieć prawa do: edukacji z osobami zdrowymi, małżeństwa i pracy. Aż 46% osób w wieku 20-29 lat sądzi, że niepełnosprawni intelektualnie powinni mieć również prawo do posiadania dzieci (podczas gdy to prawo przyznaje 34% wszystkich Polaków). Im wyższe wykształcenie, tym częściej osoby przyznają niepełnosprawnym intelektualnie prawo do edukacji (zarówno specjalnej, jak i integracyjnej) oraz prawo do pracy. Mieszkańcy większych miast (powyżej 500 tys.) częściej niż pozostali uważają, że osoby z upośledzeniem umysłowym powinny mieć prawa do: pracy, małżeństwa i rehabilitacji. Im częstsze kontakty z osobami upośledzonymi umysłowo, tym częściej osoby przyznają im prawo do edukacji integracyjnej, a rzadziej do edukacji specjalnej.
SYTUACJE	<ul style="list-style-type: none"> We wszystkich sytuacjach osoby z upośledzeniem umysłowym w mniejszym stopniu przeszkadzałyby: <ul style="list-style-type: none"> kobietom, osobom mającym bliskie i częste kontakty z niepełnosprawnymi intelektualnie. W przypadku wszystkich sytuacji społecznych im wyższe wykształcenie, tym osoby częściej deklarują, że osoby z upośledzeniem umysłowym nie przeszkadzałyby im.

Materiały Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym 29

Przekonania dotyczące upośledzenia umysłowego

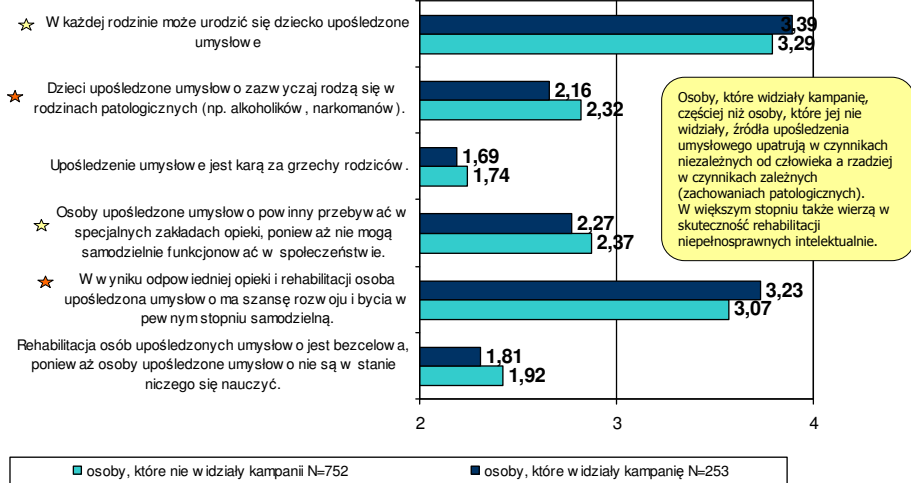
Na ile zgadza się Pan/i z poniższymi stwierdzeniami:

- 90% Polaków przyznaje, że w każdej rodzinie może urodzić się dziecko z upośledzeniem umysłowym (czynnik losowy, niezależny od człowieka). Jednocześnie ponad 40% zgadza się ze stwierdzeniem, że dzieci niepełnosprawne intelektualnie rodzą się zazwyczaj w rodzinach patologicznych, a niemal 20% uważa, że upośledzenie umysłowe jest karą za grzechy rodziców (czynniki wewnętrzne zależne od człowieka).
- Większość osób sądzi, że rehabilitacja i odpowiednia opieka nad osobami upośledzonymi może przynieść korzystne efekty. Jednocześnie ponad 40% zgadza się ze stwierdzeniem, że osoby niepełnosprawne intelektualnie nie są w stanie samodzielnie funkcjonować w społeczeństwie i dlatego powinny przebywać w specjalnych zakładach opieki.

Przekonania dotyczące upośledzenia umysłowego – porównanie: osoby, które widziały kampanię vs osoby, które nie widziały kampanii

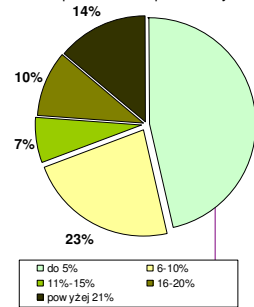
Na ile zgadza się Pan/i z poniższymi stwierdzeniami:

★ Różnica istotna statystycznie, $p \leq 0.05$ ☆ Różnica na poziomie tendencji, $p \leq 0.09$ Średnia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym 31

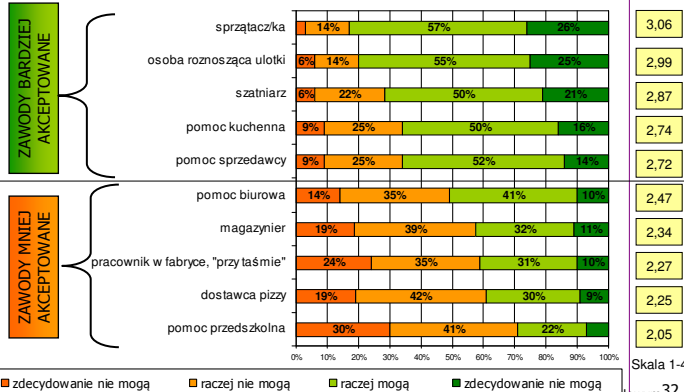
Praca osób upośledzonych umysłowo

Jaki % spośród osób upośledzonych umysłowo pracuje w Polsce?

Polacy szacują, że średnio 11,7% spośród osób upośledzonych umysłowo pracuje w Polsce.

W których z poniższych zawodów osoby upośledzone umysłowo mogą pracować:

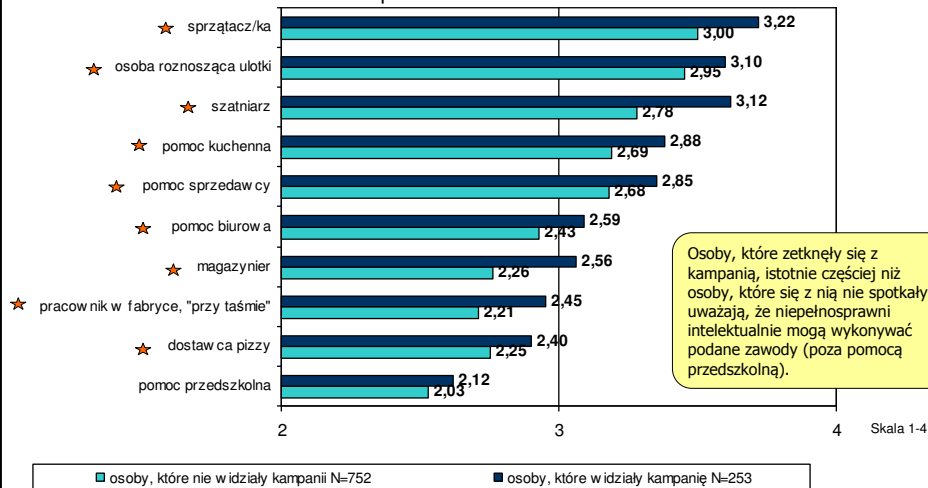

N=1005

Średnia 32

Praca osób upośledzonych umysłowo – osoby, które widziały kampanię vs osoby, które nie widziały kampanii

W których z poniższych zawodów osoby upośledzone umysłowo mogą pracować:

★ Różnica istotna statystycznie, $p \leq 0,05$

Materiały Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym 33

Przekonania dotyczące upośledzenia umysłowego – różnice demograficzne

ŹRÓDŁA

- Mężczyźni w większym stopniu niż kobiety zgadzają się ze stwierdzeniem, że dzieci z upośledzeniem umysłowym zazwyczaj rodzą się w rodzinach patologicznych.
- Osoby powyżej 50 roku życia, osoby z wykształceniem zawodowym oraz mieszkańcy wsi częściej niż pozostali upatrują źródeł upośledzenia umysłowego w czynnikach zależnych od osoby (alkoholizm, narkomania, kara za grzechy rodziców), a nie losowych. Natomiast w najmniejszym stopniu zgadzają się z tym osoby z wykształceniem wyższym oraz osoby, które mają częste kontakty z niepełnosprawnymi intelektualnie.

POMOC I OPIEKA

- W efektywność rehabilitacji osób z upośledzeniem umysłowym bardziej wierzą:
 - kobiety
 - osoby w wieku 30-39 lat
 - osoby z wykształceniem średnim i wyższym
 - mieszkańcy dużych miast (powyżej 500 tys.).
- Ze stwierdzeniem dotyczącym przebywania osób upośledzonych umysłowo w specjalnych zakładach opieki w najmniejszym stopniu zgadzają się osoby w wieku 30-49 lat oraz osoby o wykształceniu średnim i wyższym.

PRACA

- W przypadku niemal wszystkich zawodów większe przyzwolenie na to, aby wykonywali je niepełnosprawni intelektualnie, dają osoby:
 - w wieku 20-39 lat,
 - oceniający swoją sytuację materialną jako dobrą lub średnią,
 - mające częste i bliskie kontakty z upośledzonymi umysłowo.
- Im wyższe wykształcenie, tym częściej osoby uważają, że niepełnosprawni intelektualnie mogliby pracować w większości wymienionych zawodów.

Materiały Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym 34

ZAŁĄCZNIK – PYTANIA

Ankieta

Kwestionariusz do badania ilościowego (Omnibus) dotyczącego postrzegania osób upośledzonych umysłowo przez społeczeństwo polskie oraz oceny kampanii

Część I – Postawy wobec osób upośledzonych umysłowo

1. Proszę wybrać trzy cechy najlepiej charakteryzujące osobę upośledzoną umysłowo:

- a. Agresywna
- b. Brudna
- c. Cierpiąca
- d. Głęboko wierząca
- e. Kochająca
- f. Mająca zniekształconą twarz
- g. Nieprzewidywalna
- h. Posiadająca talenty artystyczne
- i. Potrafiąca się zaprzyjaźnić
- j. Powolna
- k. Smutna
- l. Zanieczyszczona

2. Jak się Panu(i) wydaje, które z poniższych praw powinny mieć osoby głuchonieme:

Odpowiedzi proszę udzielić na skali 1-4, gdzie: 1 – zdecydowanie się nie zgadzam; 2 – raczej się nie zgadzam; 3 – raczej się zgadzam; 4 – zdecydowanie się zgadzam

- a. Prawo do edukacji specjalnej
- b. Prawo do edukacji z osobami zdrowymi
- c. Prawo do małżeństwa
- d. Prawo do posiadania dzieci
- e. Prawo do pracy
- f. Prawo do rehabilitacji

3. Jak się Panu(i) wydaje, które z poniższych praw powinny mieć osoby niepełnosprawne ruchowo:

Odpowiedzi proszę udzielić na skali 1-4, gdzie: 1 – zdecydowanie nie powinny mieć; 2 – raczej nie powinny mieć; 3 – raczej powinny mieć; 4 – zdecydowanie powinny mieć

- a. Prawo do edukacji specjalnej
- b. Prawo do edukacji z osobami zdrowymi
- c. Prawo do małżeństwa
- d. Prawo do posiadania dzieci
- e. Prawo do pracy
- f. Prawo do rehabilitacji

4. Jak się Panu(i) wydaje, które z poniższych praw powinny mieć osoby upośledzone umysłowo:

Odpowiedzi proszę udzielić na skali 1-4, gdzie: 1 – zdecydowanie nie powinny mieć; 2 – raczej nie powinny mieć; 3 – raczej powinny mieć; 4 – zdecydowanie powinny mieć

- a. Prawo do edukacji specjalnej
- b. Prawo do edukacji z osobami zdrowymi
- c. Prawo do małżeństwa
- d. Prawo do posiadania dzieci
- e. Prawo do pracy
- f. Prawo do rehabilitacji

5. Proszę powiedzieć, na ile przeszkadzałoby Panu(i), gdyby osoba głuchoniema:

Odpowiedzi proszę udzielić na skali 1-4, gdzie: 1 – zdecydowanie przeszkadzałoby mi to; 2 – raczej przeszkadzałoby mi to; 3 – raczej nie przeszkadzałoby mi to; 4 – zdecydowanie nie przeszkadzałoby mi to

- a. mieszkała przy tej samej ulicy co Pan(i)
- b. była Pana(i) najbliższym sąsiadem (np. mieszkała w domu obok, w mieszkaniu obok)
- c. pracowała w tym samym miejscu pracy co Pan(i)
- d. była członkiem Pana(i) dalszej rodziny
- e. była członkiem Pana(i) bliższej rodziny

Ankieta

6. Proszę powiedzieć, na ile przeszkadzałyby Panu(i), gdyby osoba niepełnosprawna ruchowo:

Odpowiedzi proszę udzielić na skali 1-4, gdzie: 1 – zdecydowanie przeszkadzałyby mi to; 2 – raczej przeszkadzałyby mi to; 3 – raczej nie przeszkadzałyby mi to; 4 – zdecydowanie nie przeszkadzałyby mi to

- mieszkała przy tej samej ulicy co Pan(i)
- była Pana(i) najbliższym sąsiadem (np. mieszkał w domu obok, w mieszkaniu obok)
- pracowała w tym samym miejscu pracy co Pan(i)
- była członkiem Pana(i) dalszej rodziny
- była członkiem Pana(i) bliższej rodziny

7. Proszę powiedzieć, na ile przeszkadzałyby Panu(i), gdyby osoba upośledzona umysłowo:

Odpowiedzi proszę udzielić na skali 1-4, gdzie: 1 – zdecydowanie przeszkadzałyby mi to; 2 – raczej przeszkadzałyby mi to; 3 – raczej nie przeszkadzałyby mi to; 4 – zdecydowanie nie przeszkadzałyby mi to

- mieszkała przy tej samej ulicy co Pan(i)
- była Pana(i) najbliższym sąsiadem (np. mieszkał w domu obok, w mieszkaniu obok)
- pracowała w tym samym miejscu pracy co Pan(i)
- była członkiem Pana(i) dalszej rodziny
- była członkiem Pana(i) bliższej rodziny

8. Proszę powiedzieć, na ile zgadza się Pan(i) z poniższymi stwierdzeniami.

Odpowiedzi proszę udzielić na skali 1-4, gdzie: 1 – zdecydowanie się nie zgadzam; 2 – raczej się nie zgadzam; 3 – raczej się zgadzam; 4 – zdecydowanie się nie zgadzam.

ODPOWIEDZI ROTOWANE

- Dzieci upośledzone umysłowo zazwyczaj rodzą się w rodzinach patologicznych (np. alkoholików, narkomanów).
- Upośledzenie umysłowe jest karą za grzechy rodziców.
- W każdej rodzinie może urodzić się dziecko upośledzone umysłowo.

d. W wyniku odpowiedniej opieki i rehabilitacji osoba upośledzona umysłowo ma szansę rozwoju i bycia w pewnym stopniu samodzielną.

e. Osoby upośledzone umysłowo powinny przebywać w specjalnych zakładach opieki, ponieważ nie mogą samodzielnie funkcjonować w społeczeństwie.

f. Rehabilitacja osób upośledzonych umysłowo jest bezcelowa, ponieważ osoby upośledzone umysłowo nie są w stanie niczego się nauczyć.

9. Jak się Panu(i) wydaje, w których z poniższych zawodów osoby upośledzone umysłowo mogą pracować:

Odpowiedzi proszę udzielić na skali 1-4, gdzie: 1 – zdecydowanie nie mogą; 2 – raczej nie mogą; 3 – raczej mogą; 4 – zdecydowanie mogą.

ODPOWIEDZI ROTOWANE

- Osoba roznosząca ulotki
- Pomoc przedszkolna
- Sprzątac/ka
- Pomoc biurowa
- Szatniarz
- Pomoc kuchenna
- Dostawca pizzy
- Pracownik w fabryce „przy taśmie”
- Magazynier
- Pomoc sprzedawcy

10. Jak się Panu(i) wydaje, jaki procent spośród osób upośledzonych umysłowo w Polsce pracuje:%

11. Czy miał Pan/ Pani kontakty z osobami upośledzonymi umysłowo.

Proszę wybrać jedną najbardziej pasującą odpowiedź

- Nigdy nie miałem takich kontaktów
- Sporadycznie mam takie kontakty (maksymalnie kilka razy w roku)
- Często mam takie kontakty
- Codziennie mam takie kontakty

Ankieta

12. Czy w Pana(i) otoczeniu jest osoba/są osoby upośledzone umysłowo

Proszę wybrać wszystkie pasujące odpowiedzi

- Nie znam takiej osoby/nie widuję takiej osoby
- Widuję taką osobę w pobliżu swojego miejsca zamieszkania
- W rodzinie moich znajomych jest osoba upośledzona umysłowo
- W mojej dalszej rodzinie jest osoba upośledzona umysłowo
- W mojej najbliższej rodzinie jest osoba upośledzona umysłowo

Część II – Ocena kampanii

13. Z którymi z poniższych kampanii spotkał(a) się Pan(i) w telewizji, prasie, na billboardach, w radio w ciągu ostatnich sześciu miesięcy? (tak/nie)

ODPOWIEDZI ROTOWANE

- Bezpieczeństwo na drodze „Pięś? Nie jedź! Włącz myślenie!”
- Ekologia „Zmień nawyki na dobre, zmień klimat na lepsze”
- Problem dzieci w domach dziecka i rodzinach zastępczych „Święta cieszą tylko w rodzinie”
- Niepełnosprawni intelektualnie „Niepełnosprawni intelektualnie mogą cię zarazić, ale tylko pasją.” „Niepełnosprawni intelektualnie mogą cię zarazić, ale tylko radością.”
- Problem przemocy w rodzinie „Kocham. Nie biję”

14. Czy widział(a) Pan(i) kampanię, której częścią jest ten plakat (*tu ankieter pokazuje plakat „Niepełnosprawni intelektualnie mogą cię zarazić, ale tylko pasją”*)

- Tak
- Nie

15. Niezależnie od tego, czy widział(a) Pan(i) wcześniej ten plakat/ta kampanię proszę powiedzieć, co sądzi Pan(i) o tej kampanii.

Proszę udzielić odpowiedzi na skali 1-5.

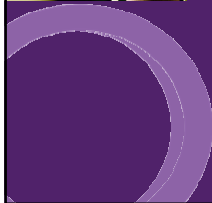
- nie podoba mi się – podoba mi się
- niepotrzebna – potrzebna
- wywołuje negatywne odczucia – wywołuje pozytywne odczucia
- niezrozumiała – zrozumiała
- nieinteresująca – interesująca

16. Patrząc na ten plakat, na ile zgadza się Pan(i) z poniższymi stwierdzeniami.

Odpowiedzi proszę udzielić na skali 1-4, gdzie: 1 – zdecydowanie się nie zgadzam; 2 – raczej się nie zgadzam; 3 – raczej się zgadzam; 4 – zdecydowanie się nie zgadzam.

ODPOWIEDZI ROTOWANE

- Powinno być organizowanych więcej kampanii dotyczących osób upośledzonych umysłowo.
- Gdy patrzę na ten plakat/widzę tą kampanię, to czuję się poruszony przedstawianym problemem.
- Denerwuje mnie ten plakat/ta kampania – nie mam ochoty na niego/nią patrzeć.
- Cieszę się, że ktoś poruszył problem upośledzonych umysłowo.
- Hasło tej kampanii przemawia do mnie/ przekonuje mnie/ wzbudza moje zaufanie.

maison
dom badawczy

Dom Badawczy Maison
ul. Piękna 54/4
00-672 Warszawa

tel. 022 828-28-85 ; fax 022 621-26-67
biuro@maison.pl
www.maison.pl